

Nota informativa sobre el règim de tutela financera dels ens locals per a l'exercici de 2024

1. Àmbit subjectiu

Els procediments que es detallen en aquesta nota són d'aplicació als ens locals i als ens dependents que no es financen majoritàriament amb ingressos de mercat, classificats en el sector de les administracions públiques d'acord amb la definició del sistema europeu de comptes, en els termes previstos a l'article 1 de l'Ordre ECF/138/2007, de 27 d'abril, sobre procediments en matèria de tutela financera dels ens locals.

El text consolidat de l'articulat i dels annexos de l'Ordre es pot consultar a:
https://economia.gencat.cat/web/.content/70_corporacions_locals/arxius/Text-consolidat-de-lOrdre-ECF-138-2007.pdf

2. Règim aplicable a les operacions de crèdit a llarg termini destinades al finançament dels nous projectes d'inversió previstos en el pressupost de 2024 (Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i Disposició final 31a de la Llei 17/2012, de 27 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2013)

2.1 Règim de comunicació

Es poden finançar amb operacions de crèdit a llarg termini, subjectes a l'obligació de comunicació en els termes previstos a l'article 4 de l'Ordre ECF/138/2007, els nous projectes d'inversió previstos en el pressupost de 2024 quan es donin les condicions següents:

- a) Que la ràtio legal d'estalvi net, prevista a l'article 3.1 a) de l'Ordre ECF/138/2007, calculada a partir de la liquidació del pressupost de 2023, tingui signe positiu.
- b) Que la ràtio legal de deute viu, prevista a l'article 3.1 b) de l'Ordre ECF/138/2007, calculada a partir de la liquidació del pressupost de 2023, no sigui superior a un 75%.

2.2 Règim d'autorització

Es poden finançar amb operacions de crèdit a llarg termini, subjectes a l'autorització del Departament d'Economia i Hisenda en els termes previstos a l'article 3 de l'Ordre ECF/138/2007, els nous projectes d'inversió previstos en el pressupost de 2024 quan es donin les condicions següents:

- a) Que la ràtio legal d'estalvi net, prevista a l'article 3.1 a) de l'Ordre ECF/138/2007, calculada a partir de la liquidació del pressupost de 2023, tingui signe positiu.
- b) Que la ràtio legal de deute viu, prevista a l'article 3.1 b) de l'Ordre ECF/138/2007, calculada a partir de la liquidació del pressupost de 2023, sigui superior a un 75% però no superior a un 110%.

2.3 Càlcul de les ràtios legals

- a) En el càlcul de les ràtios legals no s'han d'incloure els ingressos per operacions corrents afectats a operacions de capital (ingressos de l'article 35 "Contribucions especials", concepte 396 "Ingressos per actuacions d'urbanització", concepte 397 "Aprofitaments urbanístics" i altres conceptes) ni els ingressos de caràcter extraordinari. Cal detallar aquests imports a la casella corresponent del model CL-4 (casella 6 dels models CL-4.0 o CL-4.1) previst a l'annex 4 de l'Ordre ECF/138/2007.
- b) En el numerador de la ràtio legal de deute viu s'han d'incloure els passius financers no comercials formalitzats o avalats, en els termes previstos a l'article 2 i a l'annex 1 de l'Ordre ECF/138/2007, a excepció de les quantitats a reintegrar com a conseqüència de les liquidacions definitives de la participació en els tributs de l'Estat.

3. Règim aplicable a les operacions de crèdit a llarg termini destinades al refinançament d'operacions de crèdit a llarg termini preexistents

Es poden concertar operacions de crèdit a llarg termini destinades al refinançament (substitució o modificació) d'operacions de crèdit a llarg termini preexistents en els termes previstos al Capítol VII del Títol I del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i a l'Ordre ECF/138/2007. El termini de l'operació de crèdit destinada al refinançament no pot superar la vida útil de la inversió o període d'amortització comptable de l'actiu que va ser finançat amb l'operació de crèdit que és objecte de substitució total o parcial. En el cas que s'hagin finançat diversos projectes d'inversió amb vides útils diferents, s'ha de calcular una mitjana ponderada.

El règim d'autorització és el que es preveu a l'apartat 2 anterior per a les operacions de crèdit a llarg termini destinades al finançament dels nous projectes d'inversió.

4. Operacions de crèdit a curt termini (disposició addicional 73.2 de la Llei 17/2012, de 27 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2013)

Es poden concertar operacions de crèdit de termini no superior a 1 any, encara que no coincideixi amb l'any natural, per atendre necessitats transitòries de tresoreria, en els termes previstos a l'article 51 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i a l'article 5 de l'Ordre ECF/138/2007. La ràtio legal de tresoreria no pot superar el 30% dels ingressos corrents liquidats.

5. Concertació d'operacions de crèdit amb càrrec a qualsevol dels compartiments del Fons de Finançament a Entitats Locals (mecanisme de liquiditat previst als Títols I i III del Reial decret llei 17/2014, de 26 de desembre)

Les operacions de crèdit que es formalitzin per l'Estat amb càrrec a aquest mecanisme amb les entitats locals no estan subjectes al règim d'autorització establert en el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i, en el seu cas, en les lleis de pressupostos generals de l'Estat. No obstant això, s'han d'incloure en el càlcul del deute viu i de les anualitats teòriques en la tramitació d'operacions de crèdit posteriors, d'acord amb el que es preveu a l'article 2 de l'Ordre ECF/138/2007.

Aquestes operacions de crèdit han de ser comunicades al Departament d'Economia i Hisenda en el termini dels primers deu dies del mes següent al de la formalització, d'acord amb el que es preveu a l'article 4 de l'Ordre ECF/138/2007.

Per a la comunicació, l'ens local únicament ha de trametre una còpia del contracte de l'operació de crèdit formalitzada per mitjà telemàtic a l'extranet de les administracions catalanes (www.eocat.cat) des del tràmit "Altres tramitacions" del servei "Departament d'Economia i Hisenda/Procediments de tutela financera" de la plataforma. Per efectuar aquesta tramesa cal utilitzar el formulari 16 "Altres tramitacions" que es pot obtenir a l'apartat "Informació del servei" d'aquest servei de la plataforma. En l'apartat "Tipus de tràmit" del formulari "Altres tramitacions" cal indicar que es tracta de la comunicació d'una operació de crèdit acollida al Fons de Finançament a Entitats Locals i si s'ha concertat amb càrrec al compartiment Fons d'Ordenació o al compartiment Fons d'Impuls Econòmic.

Formulari 16:

<https://economia.gencat.cat/ca/ambits-actuacio/corporacions-locales/models-formularis/altres-tramitacions/>

L'import del deute viu a 31 de desembre de cada exercici de les operacions de crèdit formalitzades amb càrrec a qualsevol dels compartiments del Fons de Finançament a Entitats Locals s'ha de detallar a la memòria dels comptes anuals i a l'apartat d'observacions del formulari 15 relatiu a la comunicació de l'estat del deute a final d'exercici, que s'ha de trametre d'acord amb el que s'estableix a l'article 12 de l'Ordre ECF/138/2007. En el cas que hagin estat refinançades amb

entitats de crèdit, s'ha de detallar també aquestes operacions amb l'import del deute viu.

6. Règim d'endeutament aplicable als ens dependents classificats en el sector de les administracions públiques d'acord amb la definició del sistema europeu de comptes

Els procediments de tutela financera dels ens locals són d'aplicació als ens dependents classificats en el sector de les administracions públiques d'acord amb la definició del sistema europeu de comptes.

D'acord amb l'article 3 del reglament aprovat pel Reial decret 1463/2007, de 2 de novembre, la Intervenció General de l'Administració de l'Estat pot sol·licitar als ens locals la informació necessària per efectuar aquesta classificació. El Ministeri d'Hisenda publica aquesta classificació a l'"Inventari d'ens del sector públic local" de l'oficina virtual per a la coordinació financera amb les entitats locals i a l'"Inventari d'entitats del sector públic estatal, autonòmic i local (INVENTE)" previst al Reial decret 749/2019, de 27 de desembre.

Els ens dependents que no han estat classificats per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, s'han de classificar d'acord amb el que s'estableix a l'article 1 de l'Ordre ECF/138/2007. Per aplicar els criteris previstos en la darrera norma esmentada, es pot efectuar una consulta al Departament d'Economia i Hisenda.

7. Indicadors de solvència o de capacitat de retorn de les obligacions assumides

En l'exercici de les competències en matèria de tutela financera dels ens locals, d'acord amb les previsions de la normativa, el Departament d'Economia i Hisenda ha d'analitzar el compliment dels nivells exigits per als indicadors següents:

a) Estalvi net positiu.

La ràtio legal d'estalvi net, prevista a l'article 3.1 a) de l'Ordre ECF/138/2007, s'ha de calcular d'acord amb el procediment especificat a l'annex 3 d'aquesta Ordre.

b) Romanent de tresoreria per a despeses generals de signe positiu.

El romanent de tresoreria per a despeses generals s'ha de calcular d'acord amb les previsions de les instruccions comptables per a l'administració local.

c) Deute viu no superior a un 110% dels ingressos corrents.

La ràtio legal de deute viu, prevista a l'article 3.1 b) de l'Ordre ECF/138/2007, s'ha de calcular d'acord amb el procediment especificat a l'annex 3 d'aquesta Ordre.

d) Període mitjà de pagament global a proveïdors no superior a 30 dies.

El període mitjà de pagament global a proveïdors s'ha de calcular d'acord amb el procediment especificat a l'article 4 del Reial decret 635/2014, de 25 de juliol. Aquesta norma va ser modificada parcialment pel Reial decret 1040/2017, de 22 de desembre.

En cas d'incompliment dels indicadors de solvència, s'han d'adoptar les mesures que es detallen a l'apartat 8 d'aquesta nota informativa, relatives a l'aprovació d'un pla de sanejament financer o altres mesures de sanejament.

8. Procediments a aplicar en cas d'incompliment dels indicadors de solvència

8.1 Estalvi net negatiu o romanent de tresoreria per a despeses generals de signe negatiu

En el cas que es liquidi el pressupost de l'exercici anterior en una situació d'estalvi net negatiu o de romanent de tresoreria per a despeses generals de signe negatiu, cal que el ple de l'ens local aprovi un pla de sanejament financer a un termini màxim de 3 anys (exercici corresponent a l'acord plenari i 3 més), en els termes previstos a l'article 53 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i a l'article 9 i a l'apartat 4 de l'annex 2 de l'Ordre ECF/138/2007. Aquestes mesures són d'aplicació també en cas de liquidació del pressupost amb un romanent de tresoreria per a despeses generals, ajustat per obligacions i per devolucions d'ingressos pendents d'aplicar a pressupost, de signe negatiu. **El pla de sanejament financer ha de preveure les mesures de gestió, tributàries, financeres i pressupostàries necessàries per regularitzar aquesta situació temporal d'insolvència.** El romanent de tresoreria per a despeses generals de signe negatiu s'ha de regularitzar, com a molt tard, en el tancament comptable de l'exercici següent al de l'acord plenari d'aprovació del pla, en els termes previstos a l'article 193 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals.

La documentació que s'ha de trametre per acreditar l'aprovació d'un pla de sanejament financer és la següent:

- Formulari 9. Previsions d'ingressos i despeses consolidades del grup integrat per l'ens local i els ens dependents subjectes a tutela financera (models PR-0, PR-1.2 i DM).
- Memòria del president o de la presidenta de l'ens local relativa a les mesures de sanejament que s'han d'adoptar i a les hipòtesis utilitzades en l'elaboració de les previsions d'ingressos i despeses durant el període de vigència del pla de sanejament financer. Aquest document ha d'especificar, com a mínim, les hipòtesis principals que expliquen l'evolució de cadascun dels capítols.

D'acord amb l'article 9.4 de l'Ordre ECF/138/2007, durant el període de vigència del pla de sanejament financer, les operacions de crèdit a llarg termini resten subjectes al règim d'autorització.

8.2 Deute viu superior a un 110% dels ingressos corrents

D'acord amb la disposició final 31a de la Llei 17/2012, de 27 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2013, no es poden concertar operacions de crèdit a llarg termini destinades al finançament dels nous projectes d'inversió si la ràtio legal de deute viu és superior a un 110%. L'ens local ha d'adoptar les mesures necessàries per situar la ràtio legal de deute viu en un nivell no superior a un 110%. Aquestes mesures s'han d'acreditar mitjançant la tramesa del formulari 9 (models PR-0 i PR-1) i de la memòria del president o de la presidenta de l'ens local relativa a les hipòtesis utilitzades en l'elaboració de les previsions.

8.3 Període mitjà de pagament global a proveïdors superior a 30 dies

El període mitjà de pagament global a proveïdors que es publica a la Central d'Informació Econòmica i Financera de les Administracions Públiques prevista a l'article 28 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, no pot ser superior a 30 dies. En el cas que superi aquest termini cal actualitzar el pla de tresoreria previst a l'article 13.6 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril. En l'actualització del pla de tresoreria cal incloure-hi mesures de sanejament i de gestió que han de fer referència a la reducció de despeses, l'increment d'ingressos o a la gestió de cobraments i pagaments.

L'actualització del pla de tresoreria ha de ser aprovat per l'òrgan competent per adoptar aquestes mesures.

El Departament d'Economia i Hisenda pot requerir a l'ens local l'acreditació de les mesures adoptades en l'actualització del pla de tresoreria.

D'acord amb l'apartat 7 de l'annex 2 de l'Ordre ECF/138/2007, l'acreditació de les mesures adoptades per l'ens local en l'actualització del pla de tresoreria s'ha d'efectuar mitjançant la tramesa de la documentació que s'assenyala a continuació:

- a) Formulari 9. Previsions d'ingressos i despeses consolidades del grup integrat per l'ens local i els ens dependents subjectes a tutela financera (models PR-0, PR-1.2 –liquidació del pressupost de 2023 i previsions de 2024- i PT.1 -Pla de tresoreria de 2024-).
- b) Memòria del president o de la presidenta de l'ens local amb el detall de les mesures i les hipòtesis utilitzades en l'elaboració de les previsions contingudes en els models. En funció de la causa que hagi provocat l'incompliment, aquestes mesures poden fer referència:
 - I. En el cas que l'incompliment s'hagi produït per causes organitzatives, les mesures han de fer referència a la modificació dels procediments interns en la tramitació de les factures dels proveïdors. Igualment, cal adoptar les mesures necessàries per estar al corrent de les obligacions de subministrament d'informació econòmica i financera a altres administracions públiques per evitar retencions en el pagament de subvencions i transferències.
 - II. En el cas que l'incompliment s'hagi produït per causes relatives a la gestió de cobraments i pagaments, les mesures han de fer referència a la formalització d'operacions de crèdit a curt termini (operacions de tresoreria) en els termes previstos en els articles 51 i 199.1 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals. D'acord amb l'article 51 d'aquesta norma, les operacions de crèdit a curt termini s'han de concertar per atendre necessitats transitòries de tresoreria. En l'article 199.1 s'especifica que s'han de concertar per cobrir dèficits temporals de liquiditat derivats de

les diferències de venciment entre cobraments i pagaments. La ràtio legal de tresoreria no pot superar el 30% dels ingressos corrents liquidats.

- III. En el cas que l'incompliment s'hagi produït per causes relatives a l'existència d'un estalvi corrent insuficient o amb un alt nivell de morositat en ingressos, les mesures han de fer referència a la reducció de despeses corrents i a l'increment d'ingressos corrents en la quantia necessària per generar els recursos suficients per a la tresoreria de l'ens local.

9. Utilització dels indicadors de solvència en l'informe de sostenibilitat financera previst a l'article 7.4 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, per a l'exercici de noves competències distintes de les pròpies i de les atribuïdes per delegació

Els informes de la Generalitat de Catalunya, en tant que administració competent en matèria de tutela financera dels ens locals, previstos a la Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'administració local, s'elaboraran a partir dels indicadors de solvència que s'han enunciat a l'apartat 7 d'aquesta nota informativa.

Per a l'exercici de noves competències distintes de les pròpies i de les atribuïdes per delegació, cal sol·licitar l'informe sobre inexistència de duplicitats i l'informe de sostenibilitat financera en els termes previstos al Decret 208/2015, de 22 de setembre.

D'acord amb l'apartat 8 de l'annex 2 de l'Ordre ECF/138/2007, en la sol·licitud de l'informe de sostenibilitat financera, cal trametre la documentació que s'assenyala a continuació:

- a) Models PR-0 "Dades generals" i PR-1.2 "Previsions d'ingressos i despeses" (formulari 9). Dades consolidades del grup integrat per l'ens local i els ens dependents que no es financen majoritàriament amb ingressos de mercat. Aquest document ha de detallar les dades relatives a la darrera liquidació pressupostària aprovada i les previsions d'ingressos i despeses per a l'exercici en curs i els tres següents. Aquestes previsions han d'incorporar l'efecte de l'exercici de les noves competències distintes de les pròpies o de les atribuïdes per delegació.
- b) Memòria relativa a les hipòtesis utilitzades en l'elaboració de les previsions d'ingressos i despeses i que valori la sostenibilitat financera de la nova competència. Aquest document ha d'especificar, com a mínim, les hipòtesis principals que expliquen l'evolució de cadascun dels capítols.

D'acord amb l'article 3.1 del Decret 208/2015, de 22 de setembre, l'ens local ha de sol·licitar l'informe sobre inexistència de duplicitats i l'informe de sostenibilitat financera a la Direcció General d'Administració Local del Departament de la Presidència.

10. Restabliment de les regles fiscals previstes a la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera (objectiu d'estabilitat pressupostària i regla de la despesa), per a l'exercici de 2024

10.1 Comunicació de la Comissió Europea de 8 de març de 2023

La Comissió va facilitar en aquesta data unes orientacions als Estats membres sobre la política pressupostària per a 2024. Aquestes orientacions van coincidir en el temps amb els debats sobre el futur marc de governança econòmica. En general, es va establir que les polítiques fiscals el 2024 havien de garantir la sostenibilitat del deute a mitjà termini i fomentar un creixement sostenible i inclusiu en tots els Estats membres.

En aquesta comunicació de la Comissió es va dir que la clàusula general de salvaguarda del Pacte d'Estabilitat i Creixement es desactivaria a finals de 2023. El final del període durant el qual ha estat en vigor la clàusula general de salvaguarda suposa la represa de recomanacions específiques per país quantificades i diferenciades en matèria de política fiscal.

La Comissió considera que, fins que no entri en funcionament el nou marc de governança econòmica i tenint en compte la nova realitat postpandèmica, no és procedent tornar a aplicar únicament les normes del Pacte d'Estabilitat i Creixement en vigor abans de l'activació de la clàusula general de salvaguarda el 2020. Ja que encara no s'ha establert un nou marc jurídic basat en les conclusions de la revisió en curs de la governança econòmica, el marc jurídic actual continua sent d'aplicació i alguns elements de la reforma que s'ajusten a la legislació vigent poden incorporar-se al cicle de supervisió fiscal. Tot i que el Consell d'assumptes econòmics i financers (ECOFIN) de 20 de desembre de 2023 va arribar a un acord sobre el contingut de la reforma de les normes fiscals, encara s'han de tramitar tres propostes legislatives (dos Reglaments i una Directiva de la Unió Europea).

10.2 Acord del consell de ministres de 12 de desembre de 2023

D'acord amb el procediment previst a l'article 15 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, el consell de ministres de 12 de desembre de 2023 va fixar els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic per al conjunt de les administracions públiques i de cadascun dels subsectors per al període 2024 - 2026 i el límit de despesa no financera del pressupost de l'Estat per a 2024. El contingut d'aquest acord s'ha publicat al Butlletí Oficial de les Corts Generals del Senat de 22 de desembre de 2023 i del Congrés de 27 de desembre de 2023. Es va aprovar en el Ple del Congrés de 10 de gener de 2024 i està pendent d'aprovació per part del Ple del Senat. En aquest acord es preveu:

I. Objectiu d'estabilitat pressupostària per al període 2024 - 2026 (Capacitat (+) Necessitat (-) de finançament, SEC-2010) (percentatge del PIB)

	2024	2025	2026
Administració central	-2,7	-2,6	-2,5
Comunitats autònomes	-0,1	0,0	0,0
Entitats locals	0,0	0,0	0,0
Seguretat social	-0,2	-0,1	0,0
Total administracions públiques	-3,0	-2,7	-2,5

II. Objectius de deute públic per al període 2024 - 2026 (Deute PDE en percentatge del PIB)

	2024	2025	2026
Administració central i seguretat social	83,2	83,0	82,8
Comunitats autònomes (*)	21,7	21,0	20,3
Entitats locals (**)	1,4	1,3	1,3
Total administracions públiques	106,3	105,4	104,4

(*) Amb les especificacions previstes a l'annex II de l'acord del consell de ministres de 12 de desembre de 2023 publicat al Butlletí Oficial de les Corts Generals.

(**) En el cas de les corporacions locals, aquest objectiu es defineix únicament en termes sectorials, per al conjunt de tots els ens locals, i no en termes individuals.

III. Regla de la despesa per al període 2024 – 2026. Taxa de referència nominal (percentatge de variació anual)

2024	2025	2026
2,6	2,7	2,8

10.3 Mesures a adoptar en l'exercici de 2024

La constatació del compliment de les regles fiscals es produirà fonamentalment en la liquidació del pressupost de 2024, en termes consolidats del grup integrat per l'ens local i els ens dependents classificats en el sector de les administracions públiques. No obstant això, en el cas que s'aprecii un risc d'incompliment en les fases anteriors a la liquidació, com en el cas de les execucions pressupostàries trimestrals, s'han d'adoptar les mesures de gestió pressupostària necessàries per evitar l'incompliment.

No cal avaluar, en canvi, el compliment de les regles fiscals en la liquidació del pressupost de 2023, atès que per a aquest exercici es va prorrogar la suspensió de les regles fiscals.

10.4 Mesures a adoptar en l'exercici de 2025

En cas d'incompliment de les regles fiscals en la liquidació consolidada del pressupost de 2024, caldrà que per acord plenari de 2025 l'ens local aprovi un pla econòmic i financer per als exercicis de 2025 i de 2026, en els termes previstos a l'article 21 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, i a l'article 10 de l'Ordre ECF/138/2007.

El pla econòmic i financer està previst en la normativa esmentada per acreditar el caràcter puntual de situacions de necessitat de finançament o inestabilitat pressupostària (incompliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària o de la regla de la despesa).

No s'ha d'aprovar un pla econòmic i financer per raó del nivell de deute, atès que l'objectiu de deute públic de les corporacions locals es defineix a la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, únicament en termes sectorials, per al conjunt de tots els ens locals, i no en termes individuals, com ja s'ha dit en l'apartat 10.2.II.

En el pla econòmic i financer s'ha de preveure el compliment de les regles fiscals en l'exercici en curs i el següent (2025 i 2026). Atès que les previsions del pla fan referència a previsions de liquidacions, les previsions de despesa es poden efectuar amb un ajust pel grau d'execució de la despesa, estimat en funció de l'experiència d'anys anteriors relativa a les diferències entre les previsions pressupostàries i l'execució real.

11. Saldos de cobrament dubtós

L'article 191.2 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i l'article 103 del Reial decret 500/1990, de 20 d'abril, estableixen que el romanent de tresoreria s'ha de minorar per l'import dels drets pendents de cobrament que es consideren de difícil o impossible recaptació. Un càlcul adequat d'aquest concepte permet que el saldo del romanent de tresoreria reflecteixi els recursos líquids realment disponibles de l'ens local.

A l'article 103 del Reial decret 500/1990, de 20 d'abril, s'estableix que la determinació de la quantia dels drets que es consideren de difícil o impossible recaptació s'ha de realitzar bé de forma individualitzada, bé mitjançant la fixació d'un percentatge a tant alçat. Per determinar els drets de difícil o impossible recaptació s'han de tenir en compte l'antiguitat dels deutes, l'import dels deutes, la naturalesa dels recursos que es tracti, els percentatges de recaptació tant en període voluntari com en via executiva i altres criteris de valoració que de forma ponderada estableixi l'ens local. En qualsevol cas, la consideració d'un dret com de recaptació difícil o impossible no implica la seva anul·lació ni produeix la seva baixa en comptes.

D'acord amb la regla 8 c) de la Instrucció del model normal de comptabilitat local, correspon al ple de la corporació determinar, a proposta de la intervenció o l'òrgan de l'entitat local que tingui atribuïda la funció de comptabilitat, els criteris per calcular l'import dels drets de cobrament de recaptació dubtosa o impossible. A l'apartat 24.6.7 de la memòria dels comptes anuals del pla general de comptabilitat pública adaptat a l'administració local, s'estableix que, per determinar l'import dels saldos de cobrament dubtós, s'ha de tenir en compte l'antiguitat i import dels deutes, la naturalesa dels recursos, els percentatges de recaptació tant en període voluntari com en via executiva i altres criteris de valoració establerts per l'ens local.

En un àmbit diferent al que estableixen aquests criteris comptables, l'article 193 bis del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, relatiu als drets de difícil o impossible recaptació, preveu uns altres criteris als efectes exclusivament d'elaborar un informe que s'ha de trametre al Ministeri d'Hisenda i del qual s'ha d'informar al ple de l'ens local. Els criteris que figuren en aquest article s'han de tenir en compte per elaborar aquest informe però a efectes comptables s'han d'utilitzar els criteris de l'article 103 del Reial decret 500/1990, de 20 d'abril, i de les instruccions de comptabilitat local. En la taula adjunta es detallen els percentatges a aplicar als drets pendents de cobrament per elaborar l'informe del Ministeri i els percentatges a aplicar a efectes comptables, recomanats per aquesta Direcció General en absència d'un estudi elaborat per l'ens local, establerts en funció de l'antiguitat dels drets pendents de cobrament originats en el procediment de recaptació tributària (capítols 1 a 3, llevat de les multes de circulació en què es recomana un percentatge mínim del 50% l'exercici n i n-1). Aquesta recomanació té en compte els percentatges mínims que figuren als informes 20/2014 i 21/2014 de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

Saldos de cobrament dubtós

Exercicis (n = exercici de la liquidació pressupostària)	Percentatge mínim per a l'informe del MINHAC (Drets pendents de cobrament liquidats)	Percentatge mínim a efectes comptables recomanat per la DGPFPAT (Drets pendents de cobrament dels capítols 1 a 3 liquidats, llevat de les multes de circulació [1])
n	0%	10%
n-1	25%	30%
n-2	25%	60%
n-3	50%	90%
n-4	75%	100%
n-5	75%	100%
n-6 i anteriors	100%	100%

[1] En les multes de circulació es recomana un percentatge mínim del 50% l'exercici n i n-1

Cal recordar que, d'acord amb el pla general de comptabilitat pública adaptat a l'administració local, el reconeixement de drets de transferències i subvencions s'ha de fer en el moment que la transferència sigui vençuda, líquida i exigible. És a dir, el reconeixement del dret s'ha de fer en el moment que l'ens que ha atorgat la subvenció o transferència hagi reconegut l'obligació i que aquest reconeixement es pugui acreditar de forma fefaent. En defecte del que s'acaba d'exposar, el criteri a aplicar és el de caixa.

És recomanable tenir en compte, en el pla de tresoreria previst a l'article 13.6 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, l'import dels drets pendents de cobrament que, malgrat que no es considerin saldos de cobrament dubtós, no constitueixen recursos líquids.

12. Principi de prudència financera

D'acord amb l'article 48 bis del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, totes les operacions financeres que subscriuguin els ens locals estan subjectes al principi de prudència financera. S'entén per prudència financera el conjunt de condicions que han de complir les operacions financeres per minimitzar el risc i el cost. Són operacions financeres les que tenen per objecte els instruments següents:

- a) Actius financers.
- b) Passius financers.
- c) La concessió d'aval, reaval o altra classe de garanties públiques o mesures de suport extrapressupostari.

Les condicions que han de complir les operacions financeres previstes a la lletra b) s'estableixen a la Resolució de la Secretaria General del Tresor i Política Financera del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat de 4 de juliol de 2017, modificada parcialment per la Resolució de la Secretaria General del Tresor i

Finançament Internacional del Ministeri d'Assumptes Econòmics i Transformació Digital de 22 de desembre de 2022, i les de les lletres a) i c) a la Resolució de la Secretaria General de Coordinació Autonòmica i Local del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques de 9 de setembre de 2015.

13. Criteris generals d'utilització del romanent de tresoreria per a despeses generals de signe positiu i destí dels ingressos de l'exercici 2024 superiors als previstos

13.1 Criteris generals d'utilització del romanent de tresoreria per a despeses generals de signe positiu

En primer terme, el romanent de tresoreria per a despeses generals de signe positiu s'ha de destinar a les finalitats següents, en funció dels recursos líquids disponibles:

13.1.1 Sanejament de les obligacions o devolucions d'ingressos pendents d'aplicar al pressupost

En el cas que existeixin obligacions o devolucions d'ingressos pendents d'aplicar al pressupost, els recursos disponibles s'han de destinar amb caràcter prioritari a l'absorció d'aquest dèficit, en el marc de les mesures de sanejament esmentades en l'apartat 8 d'aquesta nota informativa.

13.1.2 Compliment dels compromisos de despesa assumits per l'existència de romanents de crèdit incorporables

Cal garantir el compliment dels compromisos de despesa assumits que constitueixen una part del romanent que està compromesa per l'existència de romanents de crèdit incorporables.

13.1.3 Compliment del termini legal de pagament a proveïdors

Els recursos addicionals disponibles s'han de destinar al compliment del termini legal de pagament a proveïdors, d'acord amb les previsions del pla de tresoreria que l'ens local ha d'elaborar en virtut de l'article 13.6 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. La utilització d'aquests recursos ha de permetre reduir l'apellació a nou endeutament a curt termini.

Una vegada fet ús del romanent de tresoreria per a despeses generals per a les finalitats anteriors, aquesta Direcció General recomana, en funció dels recursos líquids restants disponibles i de les previsions del pla de tresoreria, que es destini a reduir l'endeutament en termes nets, amb la consegüent reducció de l'endeutament previst a 31 de desembre de l'exercici en curs i dels costos financers.

13.2 Destí dels ingressos de l'exercici 2024 superiors als previstos

Els ingressos de l'exercici 2024 superiors als previstos s'han de determinar en el moment de confeccionar la liquidació del pressupost. La seva aplicació s'ha d'efectuar en el 2025 en el marc i amb els criteris per a l'aplicació del superàvit de l'exercici 2024.

14. Obligacions de tramesa periòdica d'informació

14.1 Comunicació de l'estat del deute a final d'exercici

La informació sobre l'estat del deute a final d'exercici que, en virtut de l'article 12 de l'Ordre ECF/138/2007, s'ha de trametre al Departament d'Economia i Hisenda durant el primer semestre de cada exercici, comprèn les operacions de crèdit formalitzades o avalades que constitueixen passius financers no comercials, en els termes previstos a l'article 2 i a l'annex 1 de l'Ordre ECF/138/2007, a excepció de les quantitats a reintegrar com a conseqüència de les liquidacions definitives de la participació en els tributs de l'Estat. Els ens locals i els ens dependents subjectes a tutela financera han de trametre separatament aquesta informació (formulari 15). Aquest formulari s'ha de trametre igualment encara que no hi hagi endeutament vigent.

D'acord amb el Decret 80/2023, de 18 d'abril, pel qual es regula l'Inventari de control del compliment de les obligacions de tramesa de la documentació economicofinancera en l'àmbit local i el procediment de suspensió de pagament de subvencions i de transferències davant l'incompliment, als ens locals que hagin incomplert el deure de tramesa de la documentació obligatòria en el termini regulat per la normativa, entre la qual hi ha la comunicació de l'estat del deute a final d'exercici, se'ls apliquen les mesures destinades a suspendre el lliurament de subvencions o de transferències a les quals tinguin dret amb càrrec als pressupostos de la Generalitat de Catalunya, sempre que no provenguin d'altres administracions. El procediment de suspensió que inicia d'ofici la persona titular de la direcció competent en matèria de cooperació amb l'Administració local una vegada conclòs el procediment administratiu descrit en l'esmentat Decret, s'ha de mantenir fins que el subjecte obligat no trameti la documentació economicofinancera pendent a l'organisme corresponent o fins que prescrigui el pagament.

14.2 Seguiment de les previsions d'ingressos i despeses

La informació relativa al seguiment dels plans aprovats és la que es detalla a continuació:

- a) **Plans de sanejament financer** previstos a l'article 53 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i a l'article 9 de l'Ordre ECF/138/2007 per regularitzar situacions temporals d'insolvència. A efectes del seguiment del pla, cal trametre al Departament d'Economia i Hisenda, durant el primer semestre de cada exercici, les dades corresponents al tancament comptable de l'exercici anterior en els termes previstos a l'article 11 de l'Ordre ECF/138/2007 (formulari 12).
- b) **Plans d'ajust** previstos a la disposició addicional primera de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, per acreditar el compliment de les mesures de condicionalitat fiscal previstes en els mecanismes extraordinaris de liquiditat establerts en aquesta norma i altres normes de desplegament. A efectes del seguiment del pla, cal trametre al Ministeri d'Hisenda la informació prevista a l'article 10 de l'Ordre HAP/2105/2012, d'1 d'octubre.

Barcelona, 31 de gener de 2024